

I

(Νομοθετικές πράξεις)

ΟΔΗΓΙΕΣ

ΟΔΗΓΙΑ 2013/14/ΕΕ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 21ης Μαΐου 2013

για την τροποποίηση της οδηγίας 2003/41/ΕΚ για τις δραστηριότητες και την εποπτεία των ιδρυμάτων που προσφέρουν υπηρεσίες επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών, της οδηγίας 2009/65/ΕΚ για τον συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων σχετικά με ορισμένους οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες (ΟΣΕΚΑ) και της οδηγίας 2011/61/ΕΕ σχετικά με τους διαχειριστές οργανισμών εναλλακτικών επενδύσεων όσον αφορά την υπέρμετρη στήριξη στις αξιολογήσεις πιστοληπτικής ικανότητας

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 53 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας ⁽¹⁾,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽²⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία ⁽³⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Η οδηγία 2003/41/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁴⁾ περιέχει διατάξεις για την κανονιστική ρύθμιση, σε ενωσιακό επίπεδο, των ιδρυμάτων επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών (ΙΕΣΠ). Η οδηγία 2009/65/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁵⁾ περιέχει διατάξεις για την κανονιστική ρύθμιση, σε ενωσιακό επίπεδο, των οργανισμών συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες (ΟΣΕΚΑ). Παρομοίως, η οδηγία 2011/61/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁶⁾ περιέχει διατάξεις για την κανονιστική ρύθμιση, σε ενωσιακό επίπεδο, των διαχειριστών των οργανισμών εναλ-

λακτικών επενδύσεων (ΔΟΕΕ). Και οι τρεις αυτές οδηγίες θεσπίζουν απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας όσον αφορά τη διαχείριση κινδύνων από τα ΙΕΣΠ, από τις εταιρείες διαχείρισης και επενδύσεων στο πλαίσιο των ΟΣΕΚΑ και από τους ΔΟΕΕ, αντίστοιχα.

(2) Μια συνέπεια της χρηματοπιστωτικής κρίσης είναι ότι οι επενδυτές, συμπεριλαμβανομένων των ΙΕΣΠ, των ΟΣΕΚΑ και των οργανισμών εναλλακτικών επενδύσεων (ΟΕΕ), στηρίζονται υπέρμετρα στις αξιολογήσεις πιστοληπτικής ικανότητας προκειμένου να πραγματοποιήσουν τις επενδύσεις τους σε χρεωστικούς τίτλους, χωρίς απαραίτητα να διενεργούν οι ίδιοι τις εκτιμήσεις τους όσον αφορά την αξιοπιστία των εκδοτών των εν λόγω χρεωστικών τίτλων. Προκειμένου να βελτιωθεί η ποιότητα των επενδύσεων τις οποίες πραγματοποιούν τα ΙΕΣΠ, οι ΟΣΕΚΑ και οι ΟΕΕ και, συνεπώς, να προστατεύονται οι επενδυτές που επενδύουν στους εν λόγω φορείς, είναι σκόπιμο να απαιτείται από τα ΙΕΣΠ, από τις εταιρείες διαχείρισης και επενδύσεων στο πλαίσιο των ΟΣΕΚΑ και από τους ΔΟΕΕ να αποφεύγουν να στηρίζονται αποκλειστικά ή μηχανιστικά σε αξιολογήσεις πιστοληπτικής ικανότητας ή να τις χρησιμοποιούν ως αποκλειστική παράμετρο, όταν αξιολογούν τον κίνδυνο που ενέχουν οι επενδύσεις που πραγματοποιούνται από τα ΙΕΣΠ, από τους ΟΣΕΚΑ και από τους ΟΕΕ. Συνεπώς, η γενική αρχή κατά της υπέρμετρης στήριξης σε αξιολογήσεις πιστοληπτικής ικανότητας θα πρέπει να ενσωματωθεί στις διαδικασίες και τα συστήματα διαχείρισης κινδύνων των ΙΕΣΠ, των εταιρειών διαχείρισης και επενδύσεων στο πλαίσιο των ΟΣΕΚΑ και των ΔΟΕΕ και να προσαρμοσθεί στις ιδιομορφίες τους.

(3) Προκειμένου να εξειδικευθεί περαιτέρω η γενική αρχή κατά της υπέρμετρης στήριξης σε αξιολογήσεις πιστοληπτικής ικανότητας, η οποία θα πρέπει να ενσωματωθεί στις οδηγίες 2009/65/ΕΚ και 2011/61/ΕΕ, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 290 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι οι εταιρείες διαχείρισης και επενδύσεων στο πλαίσιο των ΟΣΕΚΑ και οι

⁽¹⁾ ΕΕ C 167 της 13.6.2012, σ. 2.

⁽²⁾ ΕΕ C 229 της 31.7.2012, σ. 64.

⁽³⁾ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 16ης Ιανουαρίου 2013 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 13ης Μαΐου 2013.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 235 της 23.9.2003, σ. 10.

⁽⁵⁾ ΕΕ L 302 της 17.11.2009, σ. 32.

⁽⁶⁾ ΕΕ L 174 της 1.7.2011, σ. 1.

ΔΟΕΕ παρακωλύονται αποτελεσματικά να στηρίζονται υπέρμετρα σε αξιολογήσεις πιστοληπτικής ικανότητας κατά την αξιολόγηση της αξιοπιστίας των στοιχείων ενεργητικού που ευρίσκονται στην κατοχή τους. Από την άποψη αυτή, κρίνεται σκόπιμο να τροποποιηθούν οι εξουσίες της Επιτροπής στις εν λόγω οδηγίες βάσει των οποίων η Επιτροπή εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σχετικές με τις γενικές διατάξεις που αφορούν τις διαδικασίες και τα συστήματα διαχείρισης κινδύνων που χρησιμοποιούν οι εταιρείες διαχείρισης και επενδύσεων στο πλαίσιο των ΟΣΕΚΑ και οι ΔΟΕΕ. Είναι ιδιαίτερος σημαντικό να διεξάγει η Επιτροπή τις κατάλληλες διαβουλεύσεις κατά τη διάρκεια των προπαρασκευαστικών εργασιών της, συμπεριλαμβανομένων των διαβουλεύσεων σε επίπεδο εμπειρογνομώνων, και να δημοσιοποιεί τα αποτελέσματα των εν λόγω διαβουλεύσεων. Η Επιτροπή, όταν ετοιμάζει και συντάσσει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, θα πρέπει να εξασφαλίζει την ταυτόχρονη, έγκαιρη και κατάλληλη διαβίβαση των σχετικών εγγράφων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

- (4) Τα σχετικά μέτρα που εκτιθενται στην παρούσα οδηγία θα πρέπει να είναι συμπληρωματικά προς άλλες διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1060/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Σεπτεμβρίου 2009, για τους οργανισμούς αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας⁽¹⁾. Οι εν λόγω διατάξεις θέτουν ως γενικό στόχο τη μείωση της υπέρμετρης στήριξης των επενδυτών σε αξιολογήσεις πιστοληπτικής ικανότητας και θα πρέπει να διευκολύνουν την επίτευξη του στόχου αυτού.
- (5) Δεδομένου ότι ο στόχος της παρούσας οδηγίας, δηλαδή η συμβολή στη μείωση της υπέρμετρης στήριξης των ΙΕΣΠ, των ΟΣΕΚΑ και των ΟΕΕ σε αξιολογήσεις πιστοληπτικής ικανότητας κατά την πραγματοποίηση των επενδύσεων τους, δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς σε επίπεδο κρατών μελών, μέσω συντονισμένης δράσης, και δύναται, συνεπώς, λόγω της πανευρωπαϊκής δομής και επίπτωσης των δραστηριοτήτων των ΙΕΣΠ, των ΟΣΕΚΑ, των ΟΕΕ και των οργανισμών αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας, να επιτευχθεί καλύτερα στο επίπεδο της Ένωσης, η Ένωση μπορεί να λάβει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, που διατυπώνεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως διατυπώνεται στο εν λόγω άρθρο, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του στόχου αυτού.
- (6) Οι οδηγίες 2003/41/ΕΚ, 2009/65/ΕΚ και 2011/61/ΕΕ θα πρέπει, επομένως, να τροποποιηθούν αναλόγως.
- (7) Σύμφωνα με την κοινή πολιτική δήλωση των κρατών μελών και της Επιτροπής της 28ης Σεπτεμβρίου 2011 σχετικά με τα επεξηγηματικά έγγραφα⁽²⁾, τα κράτη μέλη έχουν αναλάβει την υποχρέωση να συνοδεύουν, σε δικαιολογημένες περιπτώσεις, την κοινοποίηση των μέτρων μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο με ένα ή περισσότερα έγγραφα που επεξηγούν τη σχέση ανάμεσα στα συστατικά στοιχεία μιας οδηγίας και στα αντίστοιχα μέρη των νομικών πράξεων μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο. Αναφορικά με την παρούσα οδηγία, ο νομοθέτης θεωρεί δικαιολογημένη τη διαβίβαση των εγγράφων αυτών,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Τροποποίηση της οδηγίας 2003/41/ΕΚ

Στο άρθρο 18 της οδηγίας 2003/41/ΕΚ, παρεμβάλλεται η ακόλουθη παράγραφος:

«1α. Λαμβάνοντας υπόψη τη φύση, την κλίμακα και την πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων των υπό εποπτεία ιδρυμάτων, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές ελέγχουν την επάρκεια των διαδικασιών αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας που εφαρμόζουν τα ιδρύματα αυτά, αξιολογούν τη χρησιμοποίηση αναφορών σε αξιολογήσεις πιστοληπτικής ικανότητας που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1060/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Σεπτεμβρίου 2009, για τους οργανισμούς αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας (*), στο πλαίσιο των επενδυτικών πολιτικών τους και, οσάκις ενδείκνυται, ενθαρρύνουν την άμβλυση του αντικτυπου των αναφορών αυτών, προκειμένου να μειωθεί η αποκλειστική και μηχανιστική στήριξη σε τέτοιες αξιολογήσεις πιστοληπτικής ικανότητας.

(*) ΕΕ L 302 της 17.11.2009, σ. 1.»

Άρθρο 2

Τροποποιήσεις της οδηγίας 2009/65/ΕΚ

Το άρθρο 51 της οδηγίας 2009/65/ΕΚ τροποποιείται ως εξής:

- 1) Στην παράγραφο 1, το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Η εταιρεία διαχείρισης ή επενδύσεων χρησιμοποιεί μια διαδικασία διαχείρισης κινδύνων που της επιτρέπει να ελέγχει και να μετρά, ανά πάσα στιγμή, τον κίνδυνο των θέσεων της και τη συμβολή τους στο γενικότερο προφίλ κινδύνου του χαρτοφυλακίου ενός ΟΣΕΚΑ. Ειδικότερα, δεν στηρίζεται αποκλειστικά ή μηχανιστικά σε αξιολογήσεις πιστοληπτικής ικανότητας που εκδίδονται από οργανισμούς αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1060/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Σεπτεμβρίου 2009, για τους οργανισμούς αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας (*), προκειμένου να εκτιμήσει την αξιοπιστία των στοιχείων ενεργητικού ενός ΟΣΕΚΑ.

(*) ΕΕ L 302 της 17.11.2009, σ. 1.»

- 2) Παρεμβάλλεται η ακόλουθη παράγραφος:

«3α. Λαμβάνοντας υπόψη τη φύση, την κλίμακα και την πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων των ΟΣΕΚΑ, οι αρμόδιες αρχές παρακολουθούν την επάρκεια των διαδικασιών αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας που εφαρμόζουν οι εταιρείες διαχείρισης ή επενδύσεων, αξιολογούν τη χρησιμοποίηση αναφορών

(1) ΕΕ L 302 της 17.11.2009, σ. 1.

(2) ΕΕ C 369 της 17.12.2011, σ. 14.

σε αξιολογήσεις πιστοληπτικής ικανότητας, όπως αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1, στο πλαίσιο των επενδυτικών πολιτικών των ΟΣΕΚΑ και, οσάκις ενδείκνυται, ενθαρρύνουν την άμβλυση του αντίκτυπου των αναφορών αυτών, προκειμένου να μειωθεί η αποκλειστική και μηχανιστική στήριξη σε τέτοιες αξιολογήσεις πιστοληπτικής ικανότητας.»

3) Η παράγραφος 4 τροποποιείται ως εξής:

α) το στοιχείο α) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«α) κριτήρια για την αξιολόγηση της επάρκειας της διαδικασίας διαχείρισης κινδύνων που εφαρμόζει η εταιρεία διαχείρισης ή επενδύσεων, σύμφωνα με την παράγραφο 1 πρώτο εδάφιο.»

β) προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο:

«Τα κριτήρια που αναφέρονται στο στοιχείο α) του πρώτου εδαφίου εξασφαλίζουν ότι η εταιρεία διαχείρισης ή επενδύσεων εμποδίζεται να στηρίζεται αποκλειστικά ή μηχανιστικά σε αξιολογήσεις πιστοληπτικής ικανότητας, όπως αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1, προκειμένου να εκτιμήσει την αξιοπιστία των στοιχείων ενεργητικού ενός ΟΣΕΚΑ.»

Άρθρο 3

Τροποποιήσεις της οδηγίας 2011/61/ΕΕ

Το άρθρο 15 της οδηγίας 2011/61/ΕΕ τροποποιείται ως εξής:

1) Στην παράγραφο 2, το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Οι ΔΟΕΕ εφαρμόζουν επαρκή συστήματα διαχείρισης κινδύνων για την κατάλληλη αναγνώριση, μέτρηση, διαχείριση και παρακολούθηση όλων των κινδύνων οι οποίοι είναι σημαντικοί για κάθε επενδυτική στρατηγική ΟΕΕ και στους οποίους είναι εκτεθειμένος ή μπορεί να εκτεθεί κάθε ΟΕΕ. Ειδικότερα, οι ΔΟΕΕ δεν στηρίζονται αποκλειστικά ή μηχανιστικά σε αξιολογήσεις πιστοληπτικής ικανότητας που εκδίδονται από οργανισμούς αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1060/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Σεπτεμβρίου 2009, για τους οργανισμούς αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας (*), προκειμένου να εκτιμήσουν την αξιοπιστία των στοιχείων ενεργητικού ενός ΟΕΕ.

(*) ΕΕ L 302 της 17.11.2009, σ. 1.»

2) Παρεμβάλλεται η ακόλουθη παράγραφος:

«3α. Λαμβάνοντας υπόψη τη φύση, την κλίμακα και την πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων των ΟΕΕ, οι αρμόδιες αρχές παρακολουθούν την επάρκεια των διαδικασιών αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας που εφαρμόζουν οι ΔΟΕΕ, αξιολογούν τη χρησιμοποίηση αναφορών σε αξιολογήσεις πιστοληπτικής ικανότητας, όπως αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2, στο πλαίσιο των επενδυτικών πολιτικών των ΟΕΕ και, οσάκις ενδείκνυται, ενθαρρύνουν την άμβλυση του αντίκτυπου των αναφορών αυτών, προκειμένου να μειωθεί η αποκλειστική και μηχανιστική στήριξη σε τέτοιες αξιολογήσεις πιστοληπτικής ικανότητας.»

3) στην παράγραφο 5, προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο:

«Τα μέτρα που εξειδικεύουν τα συστήματα διαχείρισης κινδύνων που αναφέρονται στο στοιχείο α) του πρώτου εδαφίου εξασφαλίζουν ότι οι ΔΟΕΕ παρακολουθούν να στηρίζονται αποκλειστικά ή μηχανιστικά σε αξιολογήσεις πιστοληπτικής ικανότητας, όπως αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2, προκειμένου να εκτιμήσουν την αξιοπιστία των στοιχείων ενεργητικού ενός ΟΕΕ.»

Άρθρο 4

Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις προκειμένου να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία μέχρι τις 21 Δεκεμβρίου 2014. Ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή σχετικά.

Τα εν λόγω μέτρα, όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη, αναφέρονται στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από παρόμοια αναφορά κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της αναφοράς καθορίζεται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιαστών διατάξεων εσωτερικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 5

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 6

Αποδέκτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Στρασβούργο, 21 Μαΐου 2013.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Ο Πρόεδρος
M. SCHULZ

Για το Συμβούλιο

Η Πρόεδρος
L. CREIGHTON